

30-років
Чорнобильської
катастрофи

Василь СОКІЛ

НАРОДНОПІСЕННИЙ УЖИНОК
З ПРИПОРОШЕНОГО
АТОМОМ ПОЛЯ

Закінчення. Початок у вип. 2 нашого журналу

Подано народні пісні, які записав автор у 1996 році під час експедиції на Київщину та Житомирщину в села, що перебували в Чорнобильській зоні. Публікуються різні фольклорні жанри — колядки, щедрівки, веснянки, купальські та петрівчані пісні, родинно-обрядові (хрестинні, весільні, похоронні) — у першій частині публікації (№ 2 нашого журналу), та родинно-побутові (про кохання, родинно-побутове життя, колискові, жартівливі пісні), а також станові (чумацькі, солдатські) та ін. — у другій частині публікації (№ 3 нашого журналу). Тексти зафіксовані на магнітну стрічку, відтворене їхнє автентичне звучання. Їх супроводжують мелодії, які транскрибували А. Черноус (10 початкових колядок та щедрівок), О. Серко (всі решта). Комп'ютерний набір нот здійснила Л. Добрянська.

Ключові слова: Чорнобильська зона, народні пісні, жанри, мелодія, текст.

© В. СОКІЛ, 2016

ЛІРО-ЕПІЧНІ ПІСНІ
БАЛАДИ

ПОПУД ГАЙКОМ ЗЕЛЕНЕНЬКИМ

1. По-пуд гай - ком зе - ле - нень - ким, По-пуд гай - ком
зе - ле - нень - ким Бра - ла вдо - ва льон друб - нень - кий,
Бра - ла вдо - ва льон друб - нень - кий.

* Якщо 2-й рядок строфи повторюється 1 раз, то такт 3 пропускається

Попуд гайком зелененьким (2)
Брала вдова льон друбненький. (2)
Брала ж вона вібірала, (2)
Тонкий голос подавала. (2)
Ой там Василь сено косить, (2)
Тонкий голос переносить. (2)
Кинув косу на нивоньку, (2)
А сам пошов дудомоньку.
— Чого, синку, зажурився, (2)
Чому не п'єш, не гуляєш? (2)
— Позволь, мати, вдову брати, (2)
Тоді буду п'ять-гуляти. (2)
— Не позволю вдові брати, (2)
Вдова вмє чарувати. (2)
Чарувала мужа свого, (2)
Очарує сина мого. (2)

Зап. 12 липня 1996 р. від Шитюк Марії Миколаївни,
1913 р. н., у с. Буда-Вороб'ї Малинського р-ну Житомир-
ської обл.

ПОЗА ГАЙКОМ ЗЕЛЕНЕНЬКИМ

1. По - за гай - ком зе - ле - нень - ким, По - за гай - ком
зе - ле - нень - ким Бра - ла вдо - ва льон дроб - нень - кий.

Поза гайком зелененьким (2)
Брала вдова льон дробненький.
Брала вона, вибирала, (2)
Тонкий голос подавала.
А там Василь траву косить, (2)
Тонкий голос переносить.
Докосився до краєчку, (2)
Кинув косу у травочку.
Кинув косу у травочку, (2)
Йа сам пошов дудомочку.
А сам пошов дудомочку, (2)

Да сев собі на лавочку.
 — Позволь, мати, вдову брати, (2)
 Буду пити ще й гуляти.
 — Не позволю вдови брати, (2)
 Вдова вміє чарувати.
 Зчарувала мужа свого, (2)
 Тебе, синку, нема чого.

Зап. 19 липня 1996 р. від Ярмоленко Анастасії Степанівни, 1931 р. н., у с. Обіходи Коростенського р-ну Житомирської обл.

ТЬОМНА НОЧКА Й ОСІННЯ, ДА ГЕЙ

ТЬомна ночка й осіння, да гей,
 ТЬомна ночка й осіння, холодная, не відна.
 З ким я буду ночувать, да гей,
 З ким я буду ночувать, цю вечерю вечерать?
 Повечераю сама, да гей,
 Повечераю сама, мого мілого нема.
 Десь поехав по Дону, да гей,
 Десь поехав по Дону, шукать собі талану.
 А я за їм долину, да гей,
 Ох, я за їм долину, свого мілого знайду.
 Кругом дому й обойшла, да гей,
 Кругом дому обойшла, миленького не знайшла.
 Тільки знайшла долину, да гей,
 Тільки знайшла долину — миленького могилу.
 До могили припала, да гей,
 До могили припала, рученьками й обняла:
 — Вставай, милий, не лежи, да гей,
 Вставай, милий, не лежи, цю доріжку покажи.
 — Ця доріжка прамая, да гей,
 Ця доріжка прамая, іди, мила, самая.

Зап. 14 липня 1996 р. від Назаренко Євдокії Дмитрівни, 1911 р. н., у с. Іванівці Малинського р-ну Житомирської обл.

ОЙ У ПОЛІ ДУБ ЗЕЛЕНИЙ

Ой у полі дуб зелений,
 Нехто його не зрубав,
 Під тим дубом зелененьким
 Ваня з Ганьєю стояв. /2

Ганя косу розчесала,
 Белой лентою вплела
 І на грудь Ванюші впала,
 Гірко плакати почала. /2

— Не плач, Ганя, не плач, любя,
 Не плач, любочка моя,
 Пойду батька розпитаю,
 Вийдеш замуж за мене. /2

Батько Вані не дозволив,
 Не дозволив Гані брат.
 Єсть на світе девчат много,
 Можна кожною й узяти. /2

Я застрелю свою Ганю,
 А потом же сам себя. /2

Як спукали Ваню в яму,
 Жовта рожа розцвіла.
 Як спукали Ганю в яму
 Задвіжала вся земля. /2

Зап. 12 липня 1996 р. від Вербицького Івана Васильовича, 1932 р. н., у с. Рубежівка Народицького р-ну Житомирської обл.

У ПОЛІ БЕРЕЗА, Й У ПОЛІ КУДРАВА

У полі береза, й у полі кудрава,
 А на той березі — зезуля кувала. (2)

Ой то не зезуля, то рідная мати.
 Вона виражала сина й у солдати. (2)

— Іди, іди, синку, довго не барися,
 Через три годочки додому вернися. (2)

Минає годочок, минає другий же.
 На третій годочок їде мій синочок. (2)

— Ой чи рада, мамцю, ой чи рада мною,
 Ой чи рада, мамцю, моєю женою? (2)

Ой рада я, синку, рада я тобою,
 Тільки що не рада твоєю женою. (2)

Ой послала сина в далеку дорогу,
Нелюбу невістку в поле брати льону. (2)

Брала вона, брала, трошки не добрала
Да й посеред поля тополею стала. (2)

Приїзжає синок з далекої дороги,
Поклонився неньці і в руки, і в ноги: (2)

— Мамо ж моя, мамо, що це за дивина,
Що на нашім полі виросла тополя? (2)

Бері, мой синочку, сокиру гостреньку
Да зрубай тополею при землі низенько. (2)

Як рубнув уперше, — гілля нахилилось.
Як рубнув удруге, — да й заговорила: (2)

— Не рубай, мой милий, я твоя дружина.
Це твоя матуся таке наробила. (2)

То твоя матуся таке наробила —
Молодую пару навек розлучила. (2)

Молодую пару навек розлучила,
Малую дитину да й посиротила. (2)

Зап. 16 липня 1996 р. від Рябчун Євгенії Федорівни,
1945 р. н., Омельчук Марії Василівни, 1909 р. н., Омель-
чук Євдокії Дмитрівни, 1939 р. н., у с. Буки Малинсько-
го р-ну Житомирської обл.

ОЙ ЛЕТИЛА ЗОЗУЛЕНЬКА Й ПУД ТОЮ ГОРОЮ

1. Ой ле - ті - ла зо - зу - лень - ка й
пуд то - ю го - ро - ю, Та й ві - пі - ла
пше - ни - чень - ку й ли - ши - ла по - ло - ву.

Ой летіла зозуленька й пуд тою горою,
Та й віпіла пшениченьку й лишила полову.

Нащо ж міні та полова, як зернят немає,
Нащо ж міні та родина, як матір немає?

Йа всіх дівок — батько й мати, і я батька маю,
Сім раз води я й принесла з тихого й Дунаю.

Сім раз води я принесла, восьмий напилася,
Якби міні рідна мати, я б не журилася.

Ой війду я за ворота, да й гляну на море,
Нема в мене рідної мамі, тепер мені горе.

Ой стану я на порозі да й гляну на градки,
Нема в мене рідної матір, немає й порадку.

Ой пойдю я й на могилу да й стану плакати:
— Йа встань, йа встань, рідна мати,
порадочок дати.

— Іди, доню, додомоньку, й вари вечерати,
А я прийду по вечери косу розчесати.

Зап. 12 липня 1996 р. від Семененко Надії Денисівни,
1935 р. н., у с. Любовичі Малинського р-ну Житомир-
ської обл.

Й УСІ ГОРИ Й ЗЕЛЕНЮТЬ

1. Й у - сі го - ри й зе - ле - ні - ють,
Й у - сі го - ри й зе - ле - ні - ють
Тіль - ки єд - на го - ра чор - н[а].

Й усі гори й зеленіють (2)
Тільки єдна гора чорна.

Тільки єдна гора чорна,
Де сіяла бідна вдова.

Ой сіяла, волочила,
Ой сіяла да волочила,
Слізеньками примочила.

Чорна хмара наступає, (2)
Сестра з братом розмовляє.

— Ой братку-сокільоньку, (2)
Прийми мене на зимоньку.

— Ой сестрице-перепілко, (2)
Коли в тебе діток стілько.

— Ой братику, не лякайся, (2)
Моїх діток не цурайся.

Як ти будеш обідати, (2)
Мої дітки пойдуть з хати.

Ідеть, дєтки, ідет з хати, (2)
Буде дядько обєдати.

Пошли дітки на долину, (2)
Знайшли батькову могилу.

— Устань, тату, й устань з ями, (2)
Таке горе коло мамі.

Й устань, тату, й устань з гробу, (2)
Таке горе коло роду.

Зап. 14 липня 1996 р. від Назаренко Євдокії Дмитрівни,
1911 р. н., у с. Іванівці Малинського р-ну Житомир-
ської обл.

ОЙ ЗАХОДИТЬ МЕСЕЦ ДА ЗА ЧОРНУ ХМАРУ

1. Ой за-хо-дить ме-сєц да за чор-ну хма-ру,
Ма-ту-ся шу-ка-є сво-йой донь-ці па-ру.

Ой заходить місяць да за чорну хмару,
Матуся шукає своїй доньці пару.

Шукає, шукає вдвоїного сина,
А їє кохає б'єдна сиротина.

— Позволь міне, мати, явора зрубати,
Явора зрубати, труну збудувати.

Зап. 13 липня 1996 р. від Невмериченко Ганни Пилипівни, 1920 р. н., і Майструк Надії Йосипівни, 1913 р. н., у с. Старий Кужіль Народицького р-ну Житомирської обл.

РОДИННО-ПОБУТОВІ ПІСНІ ПІСНІ ПРО КОХАННЯ

ОДИН МІСЯЦЬ СХОДИТЬ, А ДРУГИЙ ЗАХОДИТЬ

1. О-дин мі-сяць схо-дить, а дру-гий за-хо-дить,
Ко-зак до дів-чи-нонь-ки, гей, що-ве-чо-ра хо-дить.

Один місяць сходить, а другий заходить,
Козак до дівчиноньки, гей, щовечора ходить. (2)

— Не ходи, козаче, не ходи до мене,
Бо любов невірная, гей, не візьмеш ти мене. (2)

— Ох хоть не возьму я, до я нахожуся,
Я з тобов, серденько, гей, не наговорюся. (2)

Один місяць сходить, а другий заходить,
Козак до дівчини, гей, як ходив, так ходить. (2)

Зап. 16 липня 1996 р. від Рябчун Євгенії Григорівни, 1935 р. н., Мельниченко Ольги Федорівни, 1945 р. н., Омельчук Марії Василівни, 1909 р. н., Омельчук Євдокії Дмитрівни, 1939 р. н., у с. Буки Малинського р-ну Житомирської обл.

ОЙ ДО БОРУ СТЕЖЕЧКА, ДО БОРУ

1. Ой до бо-ру сте-жеч-ка, до бо-ру,
Про-си-ла-ся дів-чи-на до-до-му.

Ой до бору стежечка, до бору,
Просилася дівчина додому.

— Ой заведи, хлопчино, де уз'яв?
Щоб на мені віночок не зов'яв.

— Не зов'яне, дівчино, не зов'яне,
Єсть ще в тебе матінка — ї догляне.

Єсть у тебе, дівчино, сестер п'ять,
Вони твого віночка доглядають.

Єсть у тебе, дівчино, сестер сім,
Вони твого віночка зносять зовсім.

Єсть у тебе, дівчино, як рожка,
Буде в твоїм віночку пригожа.

Ой кувала зезуленька, кувала,
Ой що ж вона вербиці казала:

— Пора тобі, вербице, розвисься,
Пора тобі, хлопчино, жениться.

— А вже ж мені жениться не пора,
Бо ї у мене дівчина молода.

Нехай моя дівчина гуляє,
Да ї русою косою махає.

Зап. 16 липня 1996 р. від Рябчун Євгенії Федорівни, 1945 р. н., Омельчук Марії Василівни, 1909 р. н., Омельчук Євдокії Дмитрівни, 1939 р. н., у с. Буки Малинського р-ну Житомирської обл.

ОЙ ТИ, ДІВЧИНО, ОЙ ТИ, ОЙ ТИ

1. Ой ти, дів-чи-но, ой ти, ой ти,
Ко-ли до те-бе в сва-ти при-йти.
Ка-ли-на-ма-ли-на.

— Ой ти, дівчино, ой ти, ой ти,
Коли до тебе в свати прийти.
Калина — малина.

— Прийди до мене ї увечері,
Щоб вороженьки не бачили.
Калина — малина.

Прийди до мене вночі, вночі,
Буде горілка в печі, в печі.
Калина — малина.

Прийди до мене садком, садком,
Буде горілка з медком, з медком.
Калина — малина.

Зап. 16 липня 1996 р. від Рябчун Євгенії Федорівни, 1945 р. н., Омельчук Марії Василівни, 1909 р. н., Омельчук Євдокії Дмитрівни, 1939 р. н., у с. Буки Малинського р-ну Житомирської обл.

ОЙ НА ГОРІ, НА ГОРІ

1. Ой на го - рі, на го - рі Ле-жить ка-міль мар-му -
ро - вий, Йа й на то - му ка - ме - ньо - ві
Гар - ний хло-пєць чор - но - бро - вий, Йа й на то - му
ка - ме - ньо - ві Гар - ний хло-пєць чор - но - бро - вий.

Ой на горі, на горі
Лежить камінь мармуровий,
Йа й на тому каменюві 2
Гарний хлопець чорнобровий. 2

Ой стоїть же він, стоїть
Ще й бровами моргає.
Ох як тяжко, ох як важно, 2
Як хто пароньки не має. 2

— Ой коли б мене Бог дав
Тую дєвчину взяти,
Хоч худоби не дождєся, — 2
З хорошою наживєся. 2

Хорошою худобою
Пойду в поле й орати,
З хорошою дружиною — 2
Поміж люде погуляти. 2

Ой що ж мїне по худобі,
Як худоба двор заляже,
Ох як тяжко, ох як важко, 2
Як паганий світ зав'яже. 2

Ой узєв би я з землєю,
Як і землєя й облогєє,
Ох як тяжко, ох як важко, 2
Як ще сидить да й сумєє. 2

Зап. 14 липня 1996 р. від Назаренко Євдокії Дмитрівни, 1911 р. н., у с. Іванівці Малинського р-ну Житомирської обл.

ОЙ ВИРВУ КВІТКУ З ВИНОГРАДУ

1. Ой ви - рву квіт - ку зви - но - гра - ду,
Ска - жу, що ми - лєнь - кий зо - рвав. Ой не за - бу - ду то - го
сло - ва, Що мі - не ми - лєнь - кой ска - зав, Ой не за -
бу - ду то - го сло - ва, Що мі - не ми - лєнь - кой ска - зав.

Ой вирву квітку з винограду,
Скажу, що миленький зорвав.
Ой не забуду того слова, 2
Що міне миленької сказав. 2

Зап. 13 липня 1996 р. від Невмериченко Ганни Пилипівни, 1920 р. н., і Майструк Надії Йосипівни, 1913 р. н., у с. Старий Кужіль Народицького р-ну Житомирської обл.

НАД МОЄЮ ХАТИНОЮ ЧОРНА ХМАРА ВПАЛА

1. Над мо - є - ю ха - ти - но - ю
чор - на хма - ра впа - ла, А на ме - не
й мо - ло - ду - ю по - го - вір - не - сла - ва.
3.(4...) Ще й на по - го - во - рі За - га - да - ю
ми - лєнь - ко - му й ве - ли - ку за - гад - ку.

Над моєю хатиною чорна хмара впала,
А на мене й молодую поговір-неслава.
Поговір-неслава, я й на славу сама,
Стану ще й на поговорі.
Ще й на поговорі
Загадаю миленькому й велику загадку.
Велику загадку,
Щоб помостив через Дунай широку й кладку.
Широку кладку,
Ой ти підєш попереду, а я й за тобою.
А я за тобою,
Ти вмиєшся царським зілєм, а я й калиною.
А я й калиною,
Ти й утрєшся рушичком бєлим, а я й хустиною.

Зап. 12 липня 1996 р. від Семеченко Надії Денисівни, 1935 р. н., у с. Любовичі Малинського р-ну Житомирської обл.

ЛИТЕЛА ЗАЗУЛЯ З ГОРИ ТА В ДОЛИНУ

1. Ли - те - ла за - зу - ля з го - ри та в до - ли - ну,
Ко - ло мо - ї ха - ти се - ла на ка - ли - ну.

Литела зазуля з гори та в долину,
Коло мої хати села на калину. (2)

Села на калину та й стала кувати,
Мені молоденької жалю завдавати. (2)

Стояла я ночку, стояла я другу,
На третю ночку стояти не буду. (2)

Вийду за ворота, бровами моргаю,
Сама по карманах канхвету шукаю. (2)

Не знайшла канхвета, знайшла шиколада,
Знайшла шиколада, що й сама нерада. (2)

Ой Боже єдиний, що я наробила,
Є в козака жінка, а я полюбила. (2)

Є в козака жінка ще й дєточок двоє,
Ще й дєточок двоє, черняві й обоє. (2)

О Боже єдиний, що тепер за люде,
Сам себе не бачит, а другого судит. (2)

Зап. 22 липня 1996 р. від Сенєцької Галини Людвїківни, 1918 р. н., у с. Рудня Калинівська Малинського р-ну Житомирської обл.

ОЙ ДА КАТЕРИНА, ДА КУПЕЧЕСКА ДОЧЬ

1. Ой да Ка - те - ри - на, да ку - пе - чес - ка дочь
Да де ти про - гу - ля - ла да всю тьом - ну - ю ночь?

Ой да Катерина, да купеческа дочь,
Да де ти прогуляла да всю тьомную ночь? (2)

Да в вишневом садочку там стояла кравать,
Йа да мене приходив да й матрос начавать. (2)

Йа да мене приходив да матрос начавать,
Да вон міне приносив да канхвет-шиколад. (2)

Йа вон міне приносив да канхвет-шиколад,
Йа за еті канхвети я ложилася спать. (2)

Йа за еті канхвети я ложилася спать,
Да до неї приходить да єї родная мать. (2)

Йа до єї приходить да її родная мать:
— Йа вже твого і матроса да не чуть, не видать. (2)

Да вставай, Катерино, да годі тобі спать,
Йа вже твого і матроса да не чуть, не видать. (2)

Зап. 23 липня 1996 р. від Закусила Павла Петровича, 1929 р. н., і Закусило Віри Іванівни, 1926 р. н., у с. Каленське Коростенського р-ну Житомирської обл.

ПІД ГОРОЮ Й ОВЕС

1. Під го - ро - ю й о - вес, Да не по прав - ді, ко -
за - - че, Да не по прав - ді, мо - ло - -
дй, Зо мно - ю да й жи - веш.

Під горою й овес,
Да не по правді, козаче,
Не по правді, молодий,
Зо мною да й живеш.

Зо мною живеш,
Да як прийде той вечор,
Да вечор, вечорочок,
До й до другої йдеш.

Й до другої йдеш,
Да міне молоденької,
Да стиха-потихеньку,
Жалю, жалю задаєш.

Й жалю задаєш,
Да обсадив девчину,
Да й обсадив рибчину
Черешнями двор.

Й черешнями двор,
Да шоб вітер не заходив,
Йа шоб вітер не заносив
Й голос, й голосочок мой.

А голосочок мой,
Да не раз я садила,
Да не раз я поливала,
Ох, не приймається.

Зап. 23 липня 1996 р. від Закусила Павла Петровича, 1929 р. н., і Закусило Віри Іванівни, 1926 р. н., у с. Каленське Коростенського р-ну Житомирської обл.

ОЙ ТИ Й, ОРЛЕ, ДА СИЗОКРИЛИЙ

1. – Ой ти, й ор - ле да си - зо-кри - лий,
Ска - жи ми - не прав - донь-ку, де мой ми - лий.

— Ой ти й, орле, да сизокрилий,
Скажи мене правдоньку, де мой милий. (2)

— А твоя милою на роботі
Вой да й на літєйному заводє. (2)

— Що він робит-виробляє?
— Вой да медні трубоньки виливає. (2)

Де взялися да вражі люде,
Вой да й поломали медні труби. (2)

Пошла паронька по заводу,
Да й пошла неславонька по народу. (2)

Да й пошла неславонька по народу,
Да й на тую дєвчину, шо й без роду. (2)

Я ж тої неславоньки не боюся,
Да й на цюю дєвчину ожєнюся. (2)

Зап. 22 липня 1996 р. від Сенецької Галини Людвіківни, 1918 р. н., у с. Рудня Калинівська Малинського р-ну Житомирської обл.

ПОПІД МОСТОМ, МОСТОМ
РОСТЕ ТРАВКА РОСТОМ

1. По - під мос - том, мос - том рос - те трав - ка
рос - том, Люб - лю, мам - цю, то - го ко - за - чень - ка,
шо ви - со - кий рос - том, // рос - том.

Попід мостом, мостом росте травка ростом,
Люблю, мамцю, того козаченька,
що високий ростом. (2)

Одна я любила, другого кохала,
А третьому, ой да чорнявому,
чари й готувала. (2)

Готувала чари на білі тарілці:
— Випий, випий, молодий козаче,
за свої гостинці. (2)

Як прийдеши дудому, не скажи некому,
Сядь собі, сядь собі ой да коло столу,
підпрись рукою. (2)

Вийде стара мати да й буде питати,
Не скажи ти їй же не слова, вижени із хати. (2)

Зап. 16 липня 1996 р. від Рябчун Євгенії Григорівни, 1935 р. н., Мельниченко Ольги Федорівни, 1945 р. н., Омельчук Марії Василівни, 1909 р. н., Омельчук Євдокії Дмитрівни, 1939 р. н., у с. Буки Малинського р-ну Житомирської обл.

ОЙ У ПОЛІ БУЙНИЙ ВІТЕР ВІЄ

Ой у полі буйний вітер віє,

1. Ой у по - лі буй - ний ві - тер ві - є,
Ой там Ва - сіль пше - ничень - ку сі - є.

Ой там Василь пшениченьку сіє, (2)

Сіяв, сіяв да й став досівати,
Озирнеться — біжить його мати. (2)

Сіяв, сіяв, не досяєв корця,
Озирнеться — несе дівка хлопця. (2)

— Ой Василю, ходімо дудому,
Забірає дівчина корову. (2)

Нехай бере корову рабу
Да й годує дитину малую. (2)

Нехай бере кабана на сало,
Да й годує синочка на славу. (2)

Нехай бере сім центнерів хліба
Да й і скаже на старого діда. (2)

— Ой не буду на діда казати,
Не лягала я із дідом спати. (2)

— Ой Василю, який ти дуренький,
Яка ж наша дитина гарненька. (2)

Зап. 12 липня 1996 р. від Семененко Надії Денисівни, 1935 р. н., у с. Любовичі Малинського р-ну Житомирської обл.

ПІСНІ РОДИННОГО ЖИТТЯ

ОХ МИКИТО, МИКИТО

1. Ох Ми-ки-то, Ми-ки-то, Ей, ох Ми-ки - то, Ми-ки-то,
Чи є ро - ля на жи-то? 2...

Ох Микито, Микито,
 Ей, ох Микито, Микито,
 Чи є роля на жито?

А на жито роля є,
 Дак на жито роля є,
 Й наш Микита гуляє.

Ай у кума христини,
 Ох у кума христини,
 Й не прислав он дитини.

А ні, жонко, ни — пани,
 Ох ні, жонко, ни — пани,
 Пойдем, жонко, ж ми самі.

Да приходим у сені,
 Да приходим у сені,
 Другіє ж куми заселі.

Покуль Микита гроші мав,
 Покуль Микита гроші мав,
 Ей, да всім кумам кумував.

Ой ходємо, жінко, дудому (2)
 Да й продаймо намисто.

Да продаймо намисто, (2)
 Ей, да й купимо волов сто.

— Де ж ти, куме, гроші взяв,
 Де ж ти, куме, грошей взяв,
 Ей, шо ж багатим таким став?

— А вам, куме, не знати,
 Ох вам, куме, не знати,
 Мені «куме» не казати.

Зап. 19 липня 1996 р. від Тищенко Ганни Капітонівни,
 1920 р. н., у с. Обіходи Коростенського р-ну Житомир-
 ської обл.

СМУТНИЙ ВЕЧЕР, СМУТНИЙ РАНОК

Смутний вечер, смутний ранок, (2)
 Десь поїхав мій коханий.

Десь поїхав да й бариться, (2)
 Серце ж моє печалиться.

А він їде, а я бачу, (2)
 Він сміється, а я плачу.

А він їде воликами, (2)
 А я плачу слізеньками.

Зап. 16 липня 1996 р. від Рябчун Євгенії Федорівни,
 1945 р. н., Омельчук Марії Василівни, 1909 р. н., Омель-
 чук Євдокії Дмитрівни, 1939 р. н., у с. Буки Малинсько-
 го р-ну Житомирської обл.

ЙА В ГОРОДІ ЧОРНОБЕЛЬ

Йа в городі чорнобель
 На межу простелився,
 Йа вже ж да мой Михалко 2
 В чужом селі женився. 2

— Запрегай, братко, коня,
 Коня белогривого,
 Да поїдем в те село, 2
 Аж до мого мілого. 2

Прієжджаю в те село,
 Шось мені невесело,
 Гляну я в подвір'єчко, 2
 В мілого весіллечко. 2

— Ой Тетяно, Тетяно,
 Шось ду нас наїхало,
 Чи твоя родинька, 2
 Чи моя перша жінонька? 2

Ой Тетяно, Тетяно,
 Бері мед-горілочку,
 Бері мед-горілочку, 2
 Вгощай мою першу жіночку. 2

Ой Тетяно, Тетяно,
 Оставайся дівкою,
 Оставайся дівкою, 2
 Я поїду з жінкою. 2

Йа в городі чорнобель,
 На нюом біла квіточка.
 Чом ти міне не сказав, 2
 Шо в тебе є жіночка? 2

Йа в городі чорнобель,
 На нюом сині квіточки.
 Чом ти ж міне не сказав, 2
 Шо в тебе є діточки? 2

Зап. 14 липня 1996 р. від Назаренко Євдокії Дмитрів-
 ни, 1911 р. н., у с. Іванівці Малинського р-ну Житомир-
 ської обл.

ОЙ У НАШОМУ СЕЛІ ТАМ СЛУЧИЛАСЯ НОВИНА

Ой у нашому селі там случилася новина,
Підмовляє Катерина да й багатого сина. (2)

— Кидай, Петре, ти жінку, а я — чоловіка,
Да й поїдем на Україну, там хороша жінка. (2)

— Ой боюсь я, Катерино, щоб нас не догнали,
Щоб наші білі ручки да й назад не в'язали. (2)

— Ой Василю, Василю, нас не будуть здоганяти,
Нема вдома чоловіка, він поїхав в степ орати. (2)

Ой орав бідний Семен да й на шлях поглядає,
Що всі жінки обід несуть, а моєї немає. (2)

Доорався бідний Семен до зеленого лугу,
Випрігає бідний Семен аж чотири воли з плугу. (2)

Ой пасіться, сиві воли, да не бійтеся вовка,
А я поїду додомоньку, бідна моя головонька. (2)

Ой приходжу я дудому да й питаю свої діти:
— Ой діточки мої милі, де ваша, діти, мати? (2)

— Ой пошла наша мати да й у луг по калину,
Тільки чули, що сказала:

«Я вас, діточки, покину». (2)

Ой пошла ж наша мати да й у луг по телята,
Божилася ще й клялася:

«Оставайтесь, сиротята». (2)

Ой ударив бідний Семен да й об стол кулаками:
— Дітки ж мої маленькі, що робить мені з вами? (2)

Зап. 16 липня 1996 р. від Рябчун Євгенії Федорівни,
1945 р. н., Омельчук Марії Василівни, 1909 р. н., Омель-
чук Євдокії Дмитрівни, 1939 р. н., у с. Буки Малинсько-
го р-ну Житомирської обл.

ОРЕ СЕМЕН, ОРЕ, НА ШЛЯХ ПОГЛЯДАЄ

Оре Семен, оре, на шлях поглядає,
Що всі жінки несуну їсти, а моєї немає. (2)

Доорався Семен до чистого лану,
Випрігає сиві воли да й їде додому. (2)

Як прийшов додому, до своєї ж хати,
Питається своїх діток: — Де ж ваша й мати? (2)

— Пошла наша й мати йа в луг по калину,
Зажилася, заклалася, що я й вас покину. (2)

Зап. 12 липня 1996 р. від Семененко Надії Денисівни,
1935 р. н., у с. Любовичі Малинського р-ну Житомир-
ської обл.

КАЛИНА-МАЛИНА НАД ЯРОМ СТОЯЛА

Калина-малина над яром стояла,
Над яром стояла, од сонця зов'яла.

Од сонця зов'яла, од вітру й обпала,
Мати свою доньку за рик не познала.

— Ой чого ж ти, доню, така марна стала,
Що я тебе, доню, за рик не познала?

— Мати ж моя, мати, щось маю казати,
Єсть у мене, мати, три журбоньки в хаті:

Одна журбонька — милий покидає,
Друга журбонька — свекруха лихая.

Друга журбонька — свекруха лихая,
Третя журбонька — дитина малая.

Зап. 16 липня 1996 р. від Рябчун Євгенії Федорівни,
1945 р. н., Омельчук Марії Василівни, 1909 р. н., Омель-
чук Євдокії Дмитрівни, 1939 р. н., у с. Буки Малинсько-
го р-ну Житомирської обл.

БЕРЕЗА СИРА В ПЕЧІ НЕ БУЛА

Береза сира в печі не була,
В печі не була, гарно горіла. (2)

В печі не була, гарно горіла,
Свекруха лиха огонь залила. (2)

Свекруха лиха огонь залила,
Щоб я, молода, не вечеряла. (2)

Зап. 16 липня 1996 р. від Рябчун Євгенії Федорівни, 1945 р. н., Омельчук Марії Василівни, 1909 р. н., Омельчук Євдокії Дмитрівни, 1939 р. н. у с. Буки Малинського р-ну Житомирської обл.

ОЙ КАЗАЛИ ЛЮДИ-СУСІДИ

Музична партитура для голосу та фортепіано. Темпозначення: $\text{♩} = 112$. Ключова сигнатура: b^{\flat} . Ритмічний розмір: $\frac{3}{4}$. Текст пісні:

1. Ой ка - за - ли лю - ди - су - сі - ди,
Що до ме - не ба - тень - ко ї - де.
Я йо - го жда - ла всю ноч - ку не спа - ла,
Во - ро - теч - ка по - от - чи - ня - ла.

Ой казали люди-сусіди,
Що до мене батенько їде.
Я його ждала, всю ночку не спала,
Ворітечка поодчиняла. /2

Ой казали люди-сусіди,
Що до мене батенько їде.
Я його ждала, всю ночку не спала,
Ворітечка поодчиняла. /2

А батенько їде да їде,
Ворота мінає, мінає.
«Десь моя донька, донька-єдиниця
На чужині десь проживає». /2

Ой казали люди-сусіди,
Що до мене сестриця їде.
Я ж її ждала, всю ночку не спала,
Ворітечка поодчиняла. /2

А сестриця їде да їде,
Ворота мінає, мінає.
Я ж її ждала, всю ночку не спала,
Ворітечка поодчиняла. /2

Ой казали люди-сусіди,
Що до мене братечок їде.
Я його ждала, всю ночку не спала,
Ворітечка поодчиняла. /2

А братічок їде да їде,
Ворота мінає, мінає.

Я його ждала, всю ночку не спала,
Ворітечка поодчиняла. /2

Ой казали люди-сусіди,
Що до мене матюнка їде.
Я її не ждала, всю ночку проспала,
Ворітечка позачиняла. /2

А матюнка їде да їде,
Ворота вчиняє, вчиняє.
Слізеньки втирає, втирає:
«Десь моя донька, донька-єдиниця
На чужині десь проживає». /2

Зап. 14 липня 1996 р. від Назаренко Євдокії Дмитрівни, 1911 р. н., у с. Іванівці Малинського р-ну Житомирської обл.

ТЕКЛИ РІЧЕНЬКИ НЕВЕЛИЧЕНЬКІ,
СХОЧУ — ПЕРЕСКОЧУ

Музична партитура для голосу та фортепіано. Темпозначення: $\text{♩} = 68$. Ключова сигнатура: b^{\flat} . Ритмічний розмір: $\frac{3}{4}$. Текст пісні:

1. Тек - ли рі - чень - ки не - ве - ли - чень - кі,
схо - чу - пе - ре - ско - чу, Ой од - дай ме - не, мо - я ма - тін - ко,
за ко - го я хо - чу, Ой од - дай ме - не,
мо - я ма - тін - ко, за ко - го я хо - чу.

Текли річеньки невеличенькі, схочу — перескочу,
Ой оддай мене, моя матінко, за кого я хочу. (2)

Ой да й оддала мене матінка, за кого я хтіла,
Ой шумит, гудит да й нагаєчка ой коло мого тіла. (2)

А тая нагайка, а тая дротяна в штири ради шита,
Ой то й на тую та й дівчиноньку,
що з роду не бита. (2)

Стерпіла я раз, стерпіла я два, третій не стерпіла,
Й перетворилась в сиву зезулю, до роду летіла. (2)

Прилетіла в сад на калиноньку да й стала кувати,
Свůjой родині да й роднесенької жалю завдавати. (2)

— Ой дозволь міне, моя матінка, цю зезулю вбити,
Й бо вона кує, жалю завдає й горе в світі жити. (2)

— Не дозволю я цю зезулю вбити,
Бо цюй зезулі, як нашої дочці, й горе в світі жити. (2)

Зап. 23 липня 1996 р. від Закусила Павла Петровича, 1929 р. н. і Закусило Віри Іванівни, 1926 р. н. у с. Каленське Коростенського р-ну Житомирської обл.

ЛЕТІЛА ЗЕЗУЛЯ

Летіла зезуля
Да й сіла на сосну,
Да й сіла на сосну
На гілю розкошну. /2

Да сіла на сосну,
Да й стала кувати,
Да й стала кувати,
Сироту питати: /2

— Скажи ти, сиротко,
З якого ж ти году,
З якого ж ти году,
Скільки в тебе роду? /2

— Ай у мене роду —
Єден братик зроду
Да й тей приїзжає
На десятом году. /2

Раз він приїзжає
Й у неділю вранці.
— Давай же, сестричко,
Віп'ємо по чарці. /2

— Шось мені, браточок,
Горілка не п'ється.
Коло мого серця,
Як гадина в'ється. /2

— Нехай вона в'ється,
Вона відорветься.
Скажи ти, сестричко,
Як тобі живеться? /2

— А мені живеться
Ни дай, Бог, нікому,
Стала сиротою,
А тепер — вдовою. /2

— Уєдьмо, сестричко,
Між чужії люди.
Між чужими людьми,
Лучче й тобі буде. /2

— Хоч я поїду, брате,
Між чужії люди,
Горе мені було,
Горе ж мені й буде. /2

Зап. 13 липня 1996 р. від Невмериченко Ганни Пилипівни, 1920 р. н., і Майструк Надії Йосипівни, 1913 р. н., у с. Старий Кужіль Народицького р-ну Житомирської обл.

ОЙ НАОРУ ПАРУ ГЛИБОКОГО

Ой наору пару глибокого
Да насею хмелю високого. (2)

Да й насею хмелю високого,
Да й покличу гостя далекого. (2)

По багату сестру коні пошлю,
Йа по бідну сестру перекажу. (2)

Багатая сестра коньми їде,
Йа бідная сестра п'єшки їде. (2)

Іде братко до комори:
— Й утікай же, сестро, із дороги! (2)

— Десь я в тебе, братко, й не родина,
Що я дорожечку заставила. (2)

— Ой як би ж ти, сестро, й у жупані,
До б ти посиділа поміж нами. (2)

А то сідай, сестро, в латунині,
Наробила сраму всьой родині. (2)

Зап. 13 липня 1996 р. від Невмериченко Ганни Пилипівни, 1920 р. н., і Майструк Надії Йосипівни, 1913 р. н., у с. Старий Кужіль Народицького р-ну Житомирської обл.

ОЙ ПІДУ Я ЛУГОМ, ЛУГОМ-ДОЛИНОЮ

Ой піду я лугом, лугом-долиною,
Ой невже не зустрінусь я з родом, з родиною.

Ой там моя сестра панське жито жала,
Я до неї вітаюся, вона промовчала.

— Сестро ж моя, сестро, чом ти горда стала?
До тебе вітаюся я, а ти промовчала.

— Ой брате, браточку, не горда ж я стала,
За дрібними слізьми я ж тебе не впізнала.

На панській роботі тяжко утомлюся,
А прийду додом я, сяду й зажуруся,

Що нічим топити і ніщо зварити,
Мали дітки плачуть: «Ой дай, мамо, їсти».

Зап. 11 липня 1996 р. від Самородової Марії Павлівни,
1919 р. н., у с. Недашки Малинського р-ну Житомир-
ської обл.

ТИХО, ТИХО ДУНАЙ ВОДУ НЕСЕ

Тихо, тихо Дунай воду несе,
Йа ще тихіше дівка косу чеше.

Чеше, чеше, да й на Дунай несе:
— Пливи, коса, темними лугами.

Пливи, коса, темними лугами,
А я поїду понад берегами.

Йа з берегу — явор зелененький,
Пуд явором коник вороненький.

Пуд явором коник вороненький,
На конику козак молоденький.

Сидить собі да в скрипочку грає,
Струна к струне стиха й розмовляє:

— Нема краю в тихому Дунаю.
Нема впинку вдовиному синку.

Нема впинку вдовиному синку,
П'є горілку раненько в недільку.

П'є горілку раненько в недільку.
Зсушив, зв'ялив чужую дитинку:

Зсушив, зв'ялив чужую дитинку
Як у полі в'єтер бадилинку.

Зап. В. Сокіл 13 липня 1996 р. від Пузійчук Єлизавети,
1911 р. н., у с. Рубежівка Народицького р-ну Житомир-
ської обл.

ОЙ В НЕБІ Й ДА ЧОРНИЙ ВОРОН КРАЧЕ

Ой в небі й да чорний ворон краче,
Й на чужині сиротина плаче.

Ох не крач, не крач, да чорний ворононьку,
Ох не плач, не плач, бідна сиротонько.

Ой недавно сиротою стала
Й за три года й горечка зазнала.

А не видів же не батько, не мати,
Й повеліли все чужіє люди.

А повеліли все чужіє люде,
Іди в замуж — добре тоб'є буде.

Пошла в замуж ой да й я не плачу,
Я думала й, що світу побачу.

Пошла замуж ой да й не журуся,
Я думала, що назад вернуся:

— Не гудете, й голубци, на хаті
Й не будете милого в краваті.

Й сама знаю да коли й пробудити,
Ой як стане сонечко сходити.

— Вставай, мілий, моє шануванє,
Вже для тебе готове сніданє.

На полиці стоять вараниці,
На столику гарилочка в пляшці.

На столику гарилочка в пляшці,
Це для мого горького п'яниці.

Як став мілий з постелі вставати
Й на нагайку скоса поглядати.

На нагайку скоса поглядати,
Стала мила проз окно тікати.

— Десь ти, міла, моїх жарт не знаєш,
Що й од мене проз окно тікаєш.

— Ой коли б я твоїх жарт не знала,
То б давно в сирій землі лежала.

Зап. 23 липня 1996 р. від Закусила Павла Петровича, 1929 р. н., і Закусило Віри Іванівни, 1926 р. н., у с. Каленське Коростенського р-ну Житомирської обл.

ЛЕТІЛА ЗАЗУЛЯ ЧЕРЕЗ КРУТУ ГОРУ

1. Ле - ті - ла за - зу - ля че - рез кру - ту го - ру,
Ви - бра - ла пше - ни - чень - ку, ли - ши - ла по - ло - ву[у].

2. На - що ж ме - ні та по - ло - ва, як зер - на не - ма - є,
На - що ж ме - ні та ро - ди - на, як ньє - ки не - ма - є[с].

*Летіла зазуля через круту гору,
Вибрала пшениченьку, лишила полову.*

*Нащо ж мені та половина, як зерна немає,
Нащо ж мені та родина, як нььки немає.*

*В усіх дівчат ньька є, а я батька маю,
Сім раз води принесу я з тихого Дунаю.*

*Сім раз води принесла я, восьмий напилася,
Якби ж мені рідна ньька, я б не журилася.*

Зап. 24 липня 1996 р. від Тимошенко Анастасії Борисівни, 1928 р. н., у с. Великі Міньки Народицького р-ну Житомирської обл.

ОЙ З-ЗА ГОРИ КРЕМНЄНОЇ ГОЛУБИ ЛІТАЮТЬ

1. Ой з-за го - ри крем - не - но - - ї
го - лу - би лі - та - ють. Не за - зна - ла
роз - ко - шонь - ки, вже лі - та ми - на - ють.

*Ой з-за гори кремнєної голуби літають.
Не зазнала розкошоньки, вже літа минають.*

*Запрегайте, хлопці, коні, коні вороніє
Да поїдем доганяти літа молодіє. (2)*

*Ой догнали літа ж мої на кремняному мості:
— Ох верніться, літа ж мої, хоч до мене в гості!*

*— Не вернемось, не вернемось, бо нема до кого,
Було літа шанувати, як здоров'я свого.*

Зап. 14 липня 1996 р. від Назаренко Євдокії Дмитрівни, 1911 р. н., у с. Іванівці Малинського р-ну Житомирської обл.

КОЛИСКОВІ ПІСНІ

КОТУ СЕРИЙ, КОТУ БЕЛИЙ

1. Ко - ту се - рий, ко - ту бе - лий
Ко - ту во - ло - ха - тий.

*Коту серий, коту белий,
Коту волохатий,*

*Да не ходи кругом хати,
Не буди мого дитяти.*

*Бо дитятко хоче спати,
Мама буде колихати.*

*Колыхала тебе мама,
Із радощию синочечка,*

*Нехай буде синочечка
І любимая дочечка.*

*Коту серий, коту белий,
Коту ще й волохатий,*

*Да йди ти, котику серий,
Іди, дитя буде спати.*

Зап. 23 липня 1996 р. від Закусило Віри Іванівни, 1926 р. н., у с. Каленське Коростенського р-ну Житомирської обл.

ОЙ ЛЮЛІ, ЛЮЛІ, ДИТЯ МОЄ, СПАТИ

Ой лю - лі, лю - лі, ди - тя мо - є, спа - ти,
У - сім діт - кам гу - лі, а то - бі ка - ла - чі,
Щоб спав і вдень, і вно - чі.

*Ой люлі, люлі, дитя моє, спати,
Усім діткам гулі, а тобі калачі,
Щоб спав і вдень, і вночі.*

Зап. 24 липня 1996 р. від Тимошенко Анастасії Борисівни, 1928 р. н., у с. Великі Міньки Народицького р-ну Житомирської обл.

ЖАРТІВЛИВІ ПІСНІ

ВІДПРАВЛЯЛА ЖІНКА МУЖА В ДАЛЕКУ ДОРОГУ

Відправляла жінка мужа в далеку дорогу,
Попросила бригадіра до себе додому. (2)

— Прийди, прийди, бригадіру, в мене єсть вечера:
Варенички і півлітра, ще й курка печена. (2)

Ось приходит бригадір, не вспів роздягнуться,
А з дороги чоловік додому вернувся. (2)

Ось приходит він до нього та й став
його полоскати.
«Щоб ти знав, сукін син,
як до жінки забігать». (2)

Бів, бів бригадіра в себе на порозі.
«Щоб не ходив ти до жінки, як я й у дорозі». (2)

— Давай, жінко, вечерати, давай же погледім,
По-твоєму — біла курка,
по-моєму — бригадір. (2)

Утікав бригадір попід тином, тинці,
Довелося бригадіру, а потом і жінці. (2)

Довго, довго він терпів жінчині вприси,
А потом закричить та жінку — за коси: (2)

— Чоловіче, що ти робиш, пусти мене,
милий друг,
А він єю гуляється то на север, то на юг. (2)

Ось приходит бригадір на свою бригаду
З побитою головою спереду і ззаду. (2)

— Ой товариш, голова, дайте мені справку,
Що у нашому колгоспі немає порядку. (2)

Зап. від Недашківської Катерини Миколаївни, 1918 р. н.,
у с. Недашки Малинського р-ну Житомирської обл.

ISSN 1028-5091. Народнознавчі зошити. № 3 (129), 2016

БРІГАДІРА КОЛЬКА КОЛЕ

Бригадіра колька коле,
Що не хожу рано в поле,
А я його попережу,
Пойду в поле та й полежу.

Бураки я й обробляла,
Котрі краці й одкидала.
Я на полі не лишила,
Всі додому поносила. /2

Всі додому поносила,
Самогону наварила,
Самогону наварила,
Все правління пригласила. /2

Йа з правління було двоє,
Йа з району було троє.
Піли вони, віпівали,
Мою ланку віхвляли. /2

Піли вони, віпівали,
Мою ланку віхвляли.
Трохсотниця моя ланка,
Бо вдалася бурчанка. /2

Зап. від Недашківської Катерини Миколаївни, 1918 р. н.,
у с. Недашки Малинського р-ну Житомирської обл.

ЙА ВЕДМЕДЯ-БЕЛЕБЕДЯ

Йа ведмедя-белебедя
Посадили за столом суддюю
Кого йо' судити?
Кого й оженити?

Оженили зайця,
Зайця молодого. /2

А ведмідь не дурак
Да й і скочив на чердак
А я добре зробив,
Шо коровай стеребив. /2

Сидить сова на печі,
Скоса поглядає.
Я ще чарки не пила
Вже весілля грає. /2

Сидить заєць под кустом
Да й думу думає.
Оженився — отратився,
А чорт жінки мое. /2

Зап. 12 липня 1996 р. від Вербицького Івана Васильовича, 1932 р. н., у с. Рубежівка Народицького р-ну Житомирської обл.

СТАНОВІ ПІСНІ ЧУМАЦЬКІ ПІСНІ

ОЙ ГОРЕ ТОЙ ЧАЙЦІ, ГОРЕ ТОЙ НЕБОЗІ

1. Ой го-ре той чай-ці, го-ре той не-бо-зі,
Що ви-ве-ла ча-є-ня- - - та
при би-той до-ро-зі, // при би-той до-ро-зі.

2. Ой і-ха-ли чу-ма-чень-ки да з Кри-му да-до-му,

Ой горе той чайці, горе той небозі,
Що вивела чаєнята при битой дорозі. (2)

Ой їхали чумаченьки да з Криму дадому,
Стару чаєчку зогнали, чаєнят забрали. (2)

А чаєчка в'ється, да й об землю б'ється,
К сирой землі припадає, чаєнят шукає. (2)

Буду воли пасти, буду завертати,
Ой оддайте чаєнята, бо я їхня й мати. (2)

Бодай же ви, чумаченьки, по соль не сходили,
Що ви мої чайнята в борщі поварили. /2

Зап. 12 липня 1996 р. від Вербицького Івана Васильовича, 1932 р. н., у с. Рубежівка Народицького р-ну Житомирської обл.

ОЙ ГОРЕ НАШОЙ ЧАЙЦІ, ГОРЕ ТОЙ НЕБОЗІ

1. Ой го-ре той чай-ці, го-ре той не-бо-зі,
Що ви-ве-ла ча-є-ня- - - та
при би-той до-ро-зі, // при би-той до-ро-зі.

Ой горе нашой чайці, горе той небозі,
Що вивела чаєнята при битой дорозі. (2)

Ішли чумаченьки, весело співали,
Вони чаєчку зігнали, чаєнят забрали. (2)

— Ох ви, чумаченьки, ви всі молоденькі,
Ви оддайте чаєнята, вони ще ж маленькі. (2)

Ой чаєчка в'ється, об дорогу б'ється,
К сирой землі припадає, чаєнят шукає. (2)

— Ой чаєчко наша, та й неправда ж ваша,
Ми поріжемо да й поварим — буде добра каша. (2)

— Ох ви, чумаченьки, бодай подурели,
Що ж ви мої чаєнята й у каші поєли. (2)

— Ой чаєчко наша, да й неправда ж ваша,
Вони їсти похотели, знялись — полетели. (2)

Ой горе нашой чайці, горе той небозі,
Що вивела чаєнята при битой дорозі. (2)

Зап. 25 липня 1996 р. від Зарицької Акилини Кузьмін-ни, 1923 р. н. (народилась в Олевську), у с. Малинівка Малинського р-ну Житомирської обл.

ОЙ П'Є ЧУМАК, П'Є — В ЙОГО ГРОШІ Є

1. Ой п'є чу-мак, п'є — в його
гро-ші є. Ой за ним, за ним його рід-на
ма-ти, Дріб-ні сльо-зи лє.

Ой п'є чумак, п'є — в його гроші є.
Ой за ним, за ним його рідна мати,
Дрібні сльози лє. /2

— Ой синочку мой, дитина моя,
Ой покинь, покинь горілочку пити,
Бо проп'єш коня. /2

— Ой мамцю ж моя, не покину я,
Ой не покину горілочку пити,
Бо солодка. /2

Зап. 16 липня 1996 р. від Рябчун Євгенії Григорівни, 1935 р. н., Мельниченко Ольги Федорівни, 1945 р. н., Омельчук Марії Василівни, 1909 р. н., Омельчук Євдокії Дмитрівни, 1939 р. н., у с. Буки Малинського р-ну Житомирської обл.

СОЛДАТСЬКІ ПІСНІ

ОХ СОНЕЧКО ЗАХОДИЛО ЗА ТЬОМНІЄ ЛЕСА

1. Ох со - неч - ко за - хо - ди - ло за
тьом - ни - є л - е - са, Ох там пташ - ки ще - бе -
та - ли на раз - них го - ло - сах.

Ох сонечко заходило за тьомніє ліса,
Ох там пташки щебетали на різних голосах.

Однажды два герої просилось начувать:
— Ох пусти ж, пусти, хазяюшка,
пусти нас начувать.

— А я в печке ж не топила, а, ще й я не ждала,
Ох, я в полі работала, поздно дамою пішла.

Один герой був смілою, садітся ж вон за стол,
А другою з хазяюшкою заходіт разговор:

— Ох скажи, скажи, хазяюшка, яка в тебе сем'я?
Ох скажи, скажи, хазяюшка, з яких пор ти вдова?

— А в сорок первом годіку, як началась война,
Ох я ж мужа провожала, синочка й оддала.

— Дак познай, познай, хазяюшка,
ти мужа свого,
Ох прижмі, прижмі до серденька синочка нашого.

Хазяйка ростерялась, не знала, шо робить,
Ох й обняла два герої да й стала ж голосить.

Зап. 19 липня 1996 р. від Тищенко Ганни Капітонівни, 1920 р. н.
у с. Обіходи Коростенського р-ну Житомирської обл.

Vasyl Sokil

FOLK-SONG HARVEST FROM THE FIELD POWDERED WITH ATOM

The Ending. Beginning is in the № 2 of our journal

The folk songs, fixed by the author in 1996 during the expedition in the villages of Kyiv and Zhytomyr regions, which were situated in the Chernobyl zone, are presented. Different folk genres, such as carols, spring songs, midsummer songs, family ritual songs (christening, wedding, funeral) — in the first chapter of publication (№ 2 of our journal), and family social songs (about love, household life, lullaby, playful), and also estates songs (milky, soldierly) — in the second chapter of publication (№ 3 of our journal), are published. The texts were recorded on a tape, its authentic sounding is reproduced. They are accompanied with melodies, which were transcribed by A. Chernous (10 starting carols and shchedrivky), A. Serko (all the rest). Computer printing of musical notes was performed by L. Dobryanska.

Keywords: Chernobyl zone, folk songs, genres, melody, text.

Василь Сокил

НАРОДНОПЕСЕННЫЙ УРОЖАЙ С ПРИПОРОШЕННОГО АТОМОМ ПОЛЯ

Окончание. Начало в вып. 2 нашего журнала

Приведены народные песни, которые записал автор в 1996 году во время экспедиции на Киевищину и Житомирщину в села, которые находились в Чернобыльской зоне. Публикуются различные фольклорные жанры — колядки, веснянки, купальские и петровские песни, семейно-обрядовые (крестильные, свадебные, похоронные) — в первой части публикации (№ 2 нашего журнала), и семейно-бытовые (о любви, семейно-бытовой жизни, колыбельные, шуточные песни), а также сословные (чумацкие, солдатские) и др. — во второй части публикации (№ 3 нашего журнала). Тексты зафиксированы на магнитную ленту, воспроизведено их аутентичное звучание. Их сопровождают мелодии, которые транскрибировала А. Черноус (10 начальных колядок и щедривок), А. Серко (все остальные). Компьютерный набор нот осуществила Л. Добрянская.

Ключевые слова: Чернобыльская зона, народные песни, жанры, мелодия, текст.